

GAZETA LWOWSKA.

Z **Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym**, tudzież **Rozmaitościami co Srody**, kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr.** — Inscerya od wiersza w półkolumnie (drukem garment) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z **DODATKIEM** dziennym i tygodniowym i z **ROZMAITOŚCIAMI** wynosi:
Na drugi kwartał 1857 od 1go kwietnia do ostatniego czerwca:

na miejscu . . . . . 3 złr. 45 kr.
z pocztą . . . . . 4 złr. 30 kr.

Należytość (*franco*) odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej**, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Rosya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Kraków, 10. marca. *Czas* donosi: Na wsparcie poszkodowanych wylewem Sanu mieszkańców powiatu Rozwadowskiego wpłynęły następnice w c. k. Namiestnictwie we Lwowie 28r. 21k.

Dochody z zabawy danej w dworcu kolei w Oświęcimie, które wynosiły 26r. 26k. złożono na ręce przełożonego powiatu, aby je rozdzielić dnia 2. marca w rocznicę śmierci Cesarza Franciszka między sześć ubogich rodzin.

Na korzyść pogorzalców Buczyny w powiecie Jaworznickim, wpłynęło do magistratu krakowskiego 20r. 19kr.

C. k. ministerjum skarbu udzieliło adjunktowi fiskalnemu Dr. Juwenalisowi Boczkowskiemu posadę adjuakta 1. klasy przy c. k. prokuratorji skarbowej w Krakowie.

(Ich Mość Cesarstwo z powrotem w Adelsbergu. — C. k. wojsko okupacyjne z księstw Naddunajskich. — Z podróży Ich Mości Cesarstwa. — Jego Exc. minister spraw wewnętrznych z powrotem w Wiedniu. — Przygotowania na powitanie N. Państwa — Wiadomości bieżące. — Łaski cesarskie. — Amnestya wojskowym niższych stopni. — Nadania godności i odznaczenia w królestwie lombardo-weneckiem.)

Wiedeń, 11. marca. *Gazeta Wied.* ogłasza następującą depesze telegraficzną Jego Excelencyi Namiestnika Krainy do Jego Excelencyi ministra spraw wewnętrznych z **Adelsberga** dnia 10go marca wieczór:

Ich Mość Cesarstwo przybyli dziś o 2. godzinie po południu w najpomysłajszem zdrowiu do Prestraneg. Jutro o 9. godzinie rano zwiedzą Najjaśniejsi Państwo grootę Adelsberską, a w południe udadzą się ztąd koleją żelazną do Lublany, zkąd po śniadaniu odjadą w dalszą podróż do Gracu. *Gazeta Wied.* donosi dalej: Według wiadomych dotychczas doniesień powrócą Ich Mości Cesarstwo jutro — we czwartek — między 2gą a 3cią godziną po południu koleją południową z Swej podróży do prowincyi lombardo-weneckich. By w sposób serdeczny i patriotyczny wynurzyć szczerą radość, jaką w stolicy sprawnia szczęśliwy powrót Ich Mości Cesarstwa, burmistrz miasta Wiednia Dr. Seiller na czele rady gminy i magistratu powita uroczyście u bramy burgu Jego Ces. król. Apostolską Mość w imieniu miasta. W tym samym zamiarze reprezentanci gmin przedmiejskich, tudzież korporacye i cechy ustawią się od rogatek „Favoritenlinie“ aż do c. k. burgu, by oddać hołd Najjaśniejszemu Państwu.

Gazeta wojskowa donosi: „Wojska nasze stacyonowane w księstwach Naddunajskich przygotowują się do opuszczenia tych prowincyi. Według wydanych rozporządzeń odejdzie główna kwatera i komendant załogi fml. Marziani dnia 25. b. m. z Bukaresztu. Od miesiąca września 1854 stały c. k. wojska w księstwach Naddunajskich; w przeciągu tego długiego pobytu w tamtych stronach utwierdziły na nowo sławę swoją wzorowego zachowania się i ścisłej karności i pomimo trudnych i z wielorakimi przeszkodami połączonych stosunków zaszczytnie spełniły swoją misję. Jakoż donoszą, że ludność księstw z szczerym zalem dowiedziała się o bliskim odejściu wojsk naszych. Po uczuciu zdziwienia na pierwszy widok armii austriackiej w miastach tamtejszych — wiadomo, że Jego Excelencya fml. hr. Coronini dnia 6. września 1854 wkroczył do Bukaresztu, fml. hr. Paar dnia 2. października do Jas, a fml. Macchio dnia 3. września do Krajowy — nastąpiło teraz przy rozstaniu się uczucie sympatyj i szacunku.“

Gazeta Wiedeńska ogłasza depeszę telegraficzną Jego Excelencyi Namiestnika w Tryeście do c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych z Tryestu z dnia 10. marca z doniesieniem, że Ich Mość Cesarstwo dnia tego o siódmej godzinie zrana z Gorycyi odjechali na Monfalcone do Prestraneg.

Jego Excelencya minister spraw wewnętrznych baron Bach przybył wczorajszym wieczornym pociągiem południowej kolei żelaznej z Medyolanu do Wiednia.

Cesarsko francuski pełnomocnik baron Bourqueney daje w niedzielę dnia 15. b. m. wielki obiad dyplomatyczny, na który zaproszono wszystkich ministrów i większą część członków Ciała dyplomatycznego.

Radca ministeryalny w ministerjum spraw zagranicznych, Maxymilian Gagern odjechał do Bruxeli, gdzie jako pełnomocnik Najwyższego Dworu będzie świadkiem przy zawarciu kontraktu ślubnego między Arcyksięciem Ferdynandem Maxymilianem a księżniczką Charlottą.

Burmistrz wiedeński Dr. Seiller zwołał w tych dniach przełożonych wszystkich gmin przedmiejskich, zgromadzeń i cechów, aby się naradzić z nimi nad przyjęciem Najjaśniejszego Państwa za Ich powrotem z Włoch. Oświadczył zarazem, że N. Pań nieżyczy sobie, aby gmina z tego powodu ponosiła wydatki, dlatego zaniechano stawiania bram tryumfalnych, ale dnia 12. b. m. wszystkie korporacye zebrać się mają i rozstawiać się od rogatek do burgu cesarskiego.

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem pismem gabinetowem z 4. b. m. darować w drodze łaski resztę kary szczęściom więźniom osadzonym w więzieniu kryminalnem w Kremonie.

Najwyższy ten akt łaski wykonano niezwłocznie.

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 27. lutego nadać najłaskawiej powszechną amnestyę dla wszystkich żołnierzy od feldwebela niżej, którzy roku 1848 i 1849 zbiegli z szeregów armii stojącej we Włoszech; dozwolono im powrotu bezkarnego, jeśli tylko oprócz dezercyi nie dopuścili się i innej jakiej zbrodni pospolitej.

Tym zaś z wspomnianych zbiegów, którzy nieczekając amnestyi powszechnej powrócili, i wyrokiem sądów wojskowych oprócz kary prawem przepisanej skazani zostali jeszcze i na przedłużenie kapitulacyi, raczył Jego c. k. Apost. Mość temże postanowieniem najwyższem darować w drodze łaski przedłużenie służby w armii i oraz postanowić, że tak jedni, jak i drudzy mają tylko kapitulacyę swoją wysłużyć, przy czem jednak czas ich nieobecności, nie ma im być policzony.

Jego Ces. król. Apostolska Mość raczył Najwyższem pismem gabinetowem z dnia 28. lutego r. b. mianować najłaskawiej tajnego radcę *Józefa hrabię Archinto* kawalerem orderu złotego runa.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem listem gabinetowem z 28. lutego b. r. nadać godność tajnych radców z uwolnieniem od opłaty tacy szambelanom: Conte Bartolomeo Fenaroli, Conte Renato Borromeo, Conte Tommaso Scotti Duca di S. Pietro, Conte Gerolamo Orti-Manara i podescie Medyolanu, Nobile Giuseppe Sebregondi, a godność

c. k. szambelanów, również z uwolnieniem od tacy, panu Duca Antonio Litta Visconti Arese, markizowi Luigi d'Adda i podescie w Weronie, markizowi Ottavio Canossa; — następnie bylego podestę Paduy, Nobile Achille Zigno wyniósł do stanu baronów austriackich, a municypalnego asesora w Weronie, Antonio Radice do stanu szlachty austriackiej, obudwóch z uwolnieniem od tacy; — Arcybiskupowi w Medyolanie i tajnemu radcy, Conte Carlo Bartolomeo Romilli, następnie szambelanom i tajnym radcom: Conte Cesare Castelbarco, Conte Alessandro Pappafava, Conte Andrea Cittadella-Vigodarzere i markizowi Antonio Busca nadał cesarsko-austriacki order żelaznej korony pierwszej klasy;

Girolamo Nobile Verzeri, biskupowi w Brescii; Benedetto di Riccabona, biskupowi w Weronie; Giuseppe Cappellari, biskupowi w Vicenza; Giorgio Hurmuz, Arcybiskupowi in. part. i Opatowi OO. Mechitarystów w Wenecyi; następnie szambelanom Duca Ludovico Melzi d'Eril i Conte Venzeslao Albani, podescie w Bergamo cesarsko-austriacki order żelaznej korony drugiej klasy:

Przełożonemu i proboszczowi w S. Ambrogio w Medyolanie, Francesco Maria Rossi i jeneralnemu wikaryuszowi dyecezyi Como, Ottavio Calcaterra, komturówy krzyż cesarsko-austriackiego orderu Franciszka Józefa.

Nadwornemu radcy przy namiestnictwie w Medyolanie Józefowi de Villata; nadwornemu radcy i pensyonowanemu prefektowi finansów, Pietro Gori, tudzież nadwornemu radcy i dyrektorowi policyi, Augusto Martinez, kawalerski krzyż cesarsko-austriackiego orderu Leopolda.

Kapłanowi Nobile Giuseppe Marinoni, dyrektorowi seminarium dla misyi zagranicznych; właścicielowi dóbr Nobile Agostino Sopransi, i prezydentowi centralnej komisji dobroczynności Nobile Galeazzo Manna; szambelanom Marchese Angelo Zurla Rovereti, i Conte Pietro Vivaldi Pasqua di Casabianca; bankierom Sebastiano Mondolfo, Enrico Mylius Mennet i Nobile Giovanni Balabio; nadzwyczajnym radcom akademii Felice Bellotti i Nobile Ambrogio Uboldo di Villareggio; wszyscy w Medyolanie; następnie Nobile Clemente Suardi i Nobile Guido Carrara Berroa, właścicielom dóbr w Bergamo, Giuseppe Belli, profesorowi fizyki w Pawii; Francesco Pannella, kanonikowi i dyrektorowi fakultetu teologicznego; Lodovico Abate Meniu, profesorowi i rektorowi uniwersytetu w Padwie; podescie w Vicenza Conte Gaetano Valmarana; prowincjonalnemu deputowanemu z Vicenza dr. Giovanni Battista Clementi; centralnemu deputowanemu, dotychczasowemu podescie w Weronie Giov. Ferrari właścicielowi dóbr i Scudiere Nobile Alberto Parolini w Bassano, szambelanowi i prowincjonalnemu delegatowi w Rovigo Conte Recanati Giustiniani, podescie w Rovigo Nobile Francesco Venezze, nakoniec Nobile Giuseppe Reali, prezydentowi izby handlowej, dr. Domenico Angeloni Barbiano, prowincjonalnemu deputowanemu, i Giovanni Batta. Nobile Angeli, centralnemu deputowanemu w Wenecyi, cesarsko-austriacki order żelaznej korony trzeciej klasy, wszystkim z opuszczeniem taxy;

Luigi Sessa, prezydentowi izby handlowej w Medyolanie; Nobile Giovanni Piazzoni, prezydentowi izby handlowej w Bergamo; Michele Barozzi, dyrektorowi instytutu ślepych; Francesco Grassi, właścicielowi dóbr w Medyolanie; Luigi Elena, administratorowi zakładu przemysłowości w Brescii; P. Francesco Vandoni, przełożonemu i proboszczowi w S. Alessandro, Gustawowi Klucky, intendantowi finansów rady prefektury, Nobile Luigi Borgazzi, administratorowi zakładu dobroczynności, Triulzio Innocenzo Osuago, fabrykantowi materii białawnych; Giovanni Schlegel, właścicielowi fabryki maszyn; Ambrogio Binda, właścicielowi fabryki guzików; Giovanni Costardi, dyrektorowi instytutu głuchoniemych w Medyolanie; fabrykantowi pereł szklanych w Wenecyi Bigaglia; Giuseppe Mondolfo, wiceprezydentowi izby handlowej w Wenecyi; Antonio Rivati, dyrektorowi gymnazyalnemu; Pietro Piacentini, intendantowi finansów; Giovanni Battista Pivetta, adwokatowi w Padwie; dr. Giuseppe Bagatta, prowincjonalnemu deputowanemu; Nobile Monga, właścicielowi dóbr w Weronie; Gaetano Grigolato, municypalnemu asessorowi w Rovigo; Giambattista Casellati, podescie w Adryi; dr. Giuseppe Agosti, prowincjonalnemu deputowanemu w Belluno; Mark Antonio Gaspari i Nobile Bartolomeo Campana, asessorom municypalnym w Wenecyi; Nobile Galeazzo Krenzlin, byłemu adjunktowi lombardzkiej dyrekcji budowniczej i dr. Giuseppe Ferrario, stałemu honorowemu prezydentowi fizycznej medycynarno-statystycznej akademii w Medyolanie kawalerski krzyż cesarsko-austriackiego orderu Franciszka Józefa; Luigi Abate Meran, dyakonalnemu kustoszowi katedry w Padwie; Luigi del Curto, arcykapłanowi w Rocco (prowincya Sondrio); Giovanni Antonio Labus, rzeźbiarzowi w Medyolanie; Elena Solera, przełożonej instytutu anielskich panien w Lodi; Caterina Santinelli, przełożonej zakonnicy di S. Vincenzo di Pavla i Teresie Bosio, przełożonej siostr miłosierdzia w Medyolanie, złoty krzyż zasługi z koroną; Demetrio Canzani, rytownikowi w cesarskiej mennicy w Medyolanie i Giuseppe Sachi, cywilnemu inżynierowi w Padwie, nadał złoty krzyż zasługi.

Tym samym najwyższym listem własnorecznym nadał Jego c. k. Apost. Mość w uznaniu zasług odznaczających się podczas ostatniej cholery kawalerski krzyż Franciszka Józefa: medycynalnym radcom w Medyolanie i Wenecyi dr. Andrea Buffini i dr. Filippo Spongia; przełożonemu di S. Faustino w Brescii, Giovanni Laurani Cernuschi i arcykapłanowi, tudzież opatowi w Bassano Domenico Villa; — złoty krzyż zasługi z koroną: lekarzom prowincjonalnym: dr. Luigi Billardini w Brescii, dr. Cesare Tomaselli w Medyolanie, dr. Pietro Nodari w Weronie i dr. Giuseppe Serafini w Padwie; lekarzom municypalnym w Medyolanie: dr. Giacomo Ambrosoli i dr. Giuseppe Strambio; proboszczowi w Comazzo (prowincya Como), Damone Introini i proboszczowi *extra muros* w Padwie Vincenzo Andolfato; — i złoty krzyż zasługi dr. Anselmo Sabajni, komunalnemu lekarzowi w Peschiera; dr. Giuseppe Magui, lekarzowi dystryktalnemu w Brivio (prowincya Como), dr. Giuseppe Duodo, municypalnemu lekarzowi w Wenecyi; dr. Giov. Battista Pasqualigo, municypalnemu adjunktowi w Wenecyi; Giovanni Battista Rensi, komunalnemu deputowanemu w Villafranca (prowincya Verona); dr. Innocenzo Sesio, komunalnemu lekarzowi w Brentello (prowincya

Padua); Giuseppe Vecelli, komunalnemu sekretarzowi w Auronzo (prowincya Belluno); dr. Francesco Martini, komunalnemu lekarzowi w Gallio (prowincya Vicenza) i księdzu Antonio Sperti w Belluno.

Ameryka.

(Obliczenie głosów za wyborem prezydenta. — Bil za przyjęciem telegrafu do Europy.)

Nowy Jork, 14. lutego. Na ostatniem posiedzeniu zajmował się senat i izba reprezentantów otwieraniem kartek i obliczeniem głosów za wyborem prezydenta i wiceprezydenta. Wybór Buchanan i Breckenbridge nie ulega żadnej wątpliwości, tylko że chyba w pewnej formalności przytrzymała rezultat ogłoszenia. Według prawa mieli wyborcy z Wiskonsin zgromadzić się dnia 3. grudnia w stolicy i zajmować wyborem; ale gwałtowna zamięć śnieżna przeszkodziła wczesnemu ich zjechaniu, i dlatego wybór odbył się dopiero nazajutrz, to jest dnia 4. grudnia. Gdy tedy pan Weller po obliczeniu zaproponował w senacie oznajmić urzędownie panom Buchanan i Breckenbridge, że zostali wybrani, wniósł pan Krittenden jako poprawkę to oświadczenie, że wotum z Wiskonsin nie należy brać do liczby głosów, gdyżby mógł każdy członek obu izb zarzucić chybę w wyborze, i że w tej kwestyi może tylko senat i izba reprezentantów zadecydować. Z powodu tego wniosku odroczone uchwałę względem urzędowego ogłoszenia rezultatu wyboru.

Wątpliwą jest rzeczą, czyli przyjęty już przez senat bil względem popierania własnym kosztem zakładu telegrafów podmorskich między Ameryką i Europą, przejdzie w ciągu sesyi tego kongresu w ustawę. W izbie reprezentantów zaproponowano odesłać bil do komitetu jeneralnego, coby się prawie równało jego odrzuceniu; ażeby więc temu zapobiedz, uczyniono przeciwny wniosek, przesłać bil do komitetu pocztowego, i ten wniosek przyjęto większością dwunastu głosów. Komitet pocztowy może teraz na nowo przedłożyć sprawozdanie o bilu i zalecić jego przyjęcie; ale bardzo trudno, aby ta sprawa podczas krótkiej trwałości terażniejszej sesyi przyszła pod rozstrzygnięcie. Niepomysłny rezultat ten przypisują tej okoliczności, że towarzystwo telegraficzne było pewne swjej sprawy, i dlatego zaniedbało działać przeciw podstępom wymierzonym na bil rzeczony.

Hiszpania.

(Depesza z dnia 7. marca.)

Podług depeszy z **Madrytu** z 7. marca odjechał p. Mon dnia tego do Rzymu. — Gazeta urzędowa donosi, że milicje prowincjonalne powrócą do domu, jak tylko rekruci przyszłego zaciągu wejdą w czynną służbę.

Anglia.

(Zapowiadają proklamację królewską względem rozwiązania parlamentu. — Głosy dzienników o sprawie chińskiej. — Straty podczas pożaru w Kantonie.)

London, 7. marca. *Observer* oznajmia, że królewska proklamacya względem rozwiązania parlamentu i zwołania nowego wyjdzie około 25. marca.

Dziennik Times powtarza tę wiadomość, że lord Palmerston wojny w Chinach nie rozpoczął, chociaż agentów swych i kolonistów angielskich zadną miarą opuścić nie może. Na miejsce zaburzenia odejdzie wkrótce 5000 zbrojnych, a z Bengalii wystano już wojska do Syngapore i Hongkong, gdy tymczasem pełnomocnik angielski poparty znaczną siłą morską usiłować będzie zawiązać bezpośrednie stosunki z Cesarzem chińskim. *Globe* robi uwagę, że lord Shaftesbury musiałby dożyć lat Metuzalema, jeśli chce się doczekać przyjęcia mocyi swjej w sprawie opium. Kurzenie opium nie jest zresztą szkodliwzem od wódki, którą się w Europie zalewają. Również i *dziennik Star* nie przyznaje mocyi tej żadnej wazności, zwłaszcza że obie te kwestye dawno już załatwiono.

Według depeszy z Hongkong do ministryum wojny poległo 12. stycznia pod Kantonem podczas pożaru kilku przedmieść 2 szeregowych; 1 dobosz zaś, 1 szeregowy i 1 chorąży otrzymali rany niebezpieczne, 4 szeregowców raniono ciężko, a 1 kaprala i 1 szeregowca lekko.

Francya.

(Poczta paryska. — Rada państwa. — Książę Danilo — Układy Persyi z Belgia. — Wiadomości bieżące. — Likwidacya na giełdzie.)

Paryż, 8. marca. Na wczorajszem powtórniem posiedzeniu rady państwa znajdowali się, jak donosi *Monitor*, książęta Hieronim i Napoleon. Posiedzenie trwało trzy godziny. Przedtem odbyła się pod prezydencyą Cesarza rada ministeryalna. Chociaż rada państwa zbierała się już dwa razy pod prezydencyą Cesarza, nierozstrzygnięto przeciw kwestyi względem podatku od papierów publicznych, lecz oddano ten projekt finansowemu komitetowi rady państwa, który ma rozważyć go nanowo.

Książę Canino, kuzyn Cesarza, został mianowany dyrektorem ogrodu botanicznego.

Książę czernogórski Danilo przybył wczoraj z małżonką i dworem swoim do Paryża i wysiadł w hotelu Luwru. Książę zdaje się być w wieku 35 lat, jest niskiego wzrostu, smukły i brunatnej cery. Nosi narodową fustanelę i czerwone buty z złotymi ostrogami. Szeroki płaszcz z czerwonego axamitu jest bogato naszycany złotem. Młoda małżonka jego ubiera się podług mody europejskiej. Oficerowie z świty księcia są ludzie rośli silnej budowy, i wyglądają bardzo dobrze w malowniczym stroju narodowym; ich pasy są całkiem obłożone rozmaitym bronią.

Słychać, że Feruk Khan rozpoczął z Belgią układy względem zawarcia traktatu handlu i przyjaźni. Jak donosi dziennik *Constitutionnel* pozostanie Feruk Khan aż do lata we Francji. W maju uda się dla wymiany ratyfikacji traktatu, naznaczonej na dzień 15go maja, do Londynu.

Rada gminy postanowiła założyć nowy kanał podziemny, który ma iść równoległe z kanałem ulicy Rivoli przez całą południową część miasta i przy moście Asnières wpadać do Sekwany. Miasto Paryż zakupiło dziś kościół św. Eugenii, który był dotąd własnością towarzystwa prywatnego.

O wyroku w sprawie doków dodaje *Gazette di Tribuna*: Cusin i Legendre skazani zostali, zwrócić oskarżycielowi akcyje i obligacyje towarzystw Pont-Remy i Javel, które z funduszu doków zakupione zostały; nadto muszą Cusin, Legendre i Duchesne de Vère zwrócić towarzystwu doków 32.000 akcyj udzielonych podstępnie domowi Fox i Henderson w Londynie, a Berryer musi wypłacić 130.000 franków, otrzymanych różnemi czasy.

Emil Girardin pracuje teraz nad wielkim dramatem; sztuka ta ma być przeznaczona dla teatru de la Porte St. Martin.

W Lugdunie uwięziono kilku czaladników farbierskich za to, że zmiawiali się w zamiarze wymuszenia większej płacy.

Likwidacya z końcem lutego wypadła tak pomyślnie, że kurs giełdy zaczął się podwyższać także i z początkiem tego tygodnia; renta doszła do 71,55, a inne papiery podniosły się stosunkowo. Od czwartku jednak nastąpiła znaczna reakcyja, i narobiła wielkiej trwogi, lecz na giełde dzisiejszą powróciło zaufanie, a z niem i kurs większy; renta podskoczyła nagle z 70 fr. 20 c. na 71 fr. 20 c., zaczęło poszło także podwyższenie kolei żelaznych i kredytu ruchomego. W porównaniu z zeszłą sobotą okazała się dziś podwyżka z 69,75 na 71,20 za rentę 3%, 1392,50 na 1415 za akcyje kredytu ruchomego, z 1415 na 1450 za akcyje orleańskiej kolei żelaznej, z 962 na 970 za północne, z 830 na 842,50 za wschodnie, z 1825 na 1930 za linię wzdłuż brzegów morza śródziemnego, z 606,25 na 620 za „Grand-Central“, z 782,50 na 788,75 za papiery austriackie, a stosunkowo i za inne papiery. Właściwej przyczyny dzisiejszego podskoczenia kursu nie ma żadnej; giełda powróciła z końcem tygodnia do tej tylko dążności, jaka okazywała się na początku tygodnia. Jestto więc najlepszym dowodem, że utrzymująca się już od 3 do 4 tygodni podwyżka nie była sztuczną, lecz że jest wynikiem stosunków powszechnych, i że może się już utrwalić. Jedno tylko przesilenie ministerjalne w Anglii zachwiało na chwilę tą ufnością; dziś jednak spoglądają na wypadki tamtejsze z umysłem spokojniejszym, będąc zwłaszcza tego przekonania, że zajęcia takie mogłyby w niektórych państwach kontynentalnych dać łatwo pochoch do rewolucyi, lecz w staro-konstytucyjnej Anglii nie pociągną za sobą żadnego wstrząśnienia. Do pomyślnego stanu kursu w tym tygodniu przyczyniło się zresztą i ukończenie dawniej już rozpoczętych negocyacji względem przyszłości „Grand-Central“. „Grand-Central“ pójdzie na podział między akcyjonaryuszów kolei orleańskiej i linii średnio-morskiej; pierwsi obejmą wszystkie sekeye mogące zetknąć się z kolejami w Limoges lub Bordeaux, ostatni zaś te sekeye, które mogą przyjść do zetknięcia z Lyonem lub Nervers. Za pomocą przeto tych koncesyi ułatwi kolej orleańska komunikacye we Francji południowo-zachodniej tak wyłączenie i z taką zupełnością, jak linia kolei wzdłuż wybrzeża morza śródziemnego w stronach południowo-wschodnich. Trudno w tej chwili wyrokować o tem, czy też niemożność współzawodnictwa z temi kolejami i wyniesienie ich do takiej potęgi zgodne będzie i nadal z interesem podróżującej i handlującej publiczności; giełda przyjęła załatwienie tej przewlekłej sprawy z wielką uciechą, gdyż tym sposobem uwolni się nareszcie od niemitych jej akcyj „Grand-Central“. Niepodobna też było zwlekać już dłużej sprawy wspomnianej, zwłaszcza że dla przykrego położenia „Grand-Central“ musiano stowarzyszenie to rozwiązać, i że zaczynały się już rozchodzić wieści rozmaite, które mogły skompromitować wiele osób najznakomitszych.

Szwajcaryja.

(Sprawy domowe Szwajcaryi.)

Z wschodniej Szwajcaryi, 26. lutego. Przeciagające się załatwienie kwestyi neuenburgskiej dało powód większej części dzienników szwajcarskich do ubolewania i niechęci. Wszyscy też narzekają na ten stan rzeczy, lecz nikt nie umie podać środka skutecznego. Jedne wyrzucają lekkowierności tych ludzi, którzy polegali całkiem na pośrednictwie dyplomacyi, co Szwajcaryi zapewniała wygodny tryumf nad Prusami, inne zaś dzienniki sprzyjające federacyi szwajcarskiej upominają do cierpliwości i wystrzegania się tego, by wyrzutami niewczesnemi nie skompromitować siebie i polityki potąd zachowywanej. Przy tem wydarzają się w Szwajcaryi ciągle nowe zajęcia, które bynajmniej nie mogą się przyłożyć do pomyślnego toku dalszych negocyacji. Oprócz wiadomego prześladowania znajdujących się teraz we Francji rojalistów neuenburgskich, którzy zbiegli za granicę, niechcąc Federacyi służyć wojskowo, wydano także z rady państwa rozkaz względem uchylenia 36 urzędników notaryatu skompromitowanych w jakibądź sposób w rokoshu neuenburgskim. Wszystko to drażni umysły nie potrzebnie. — Wojny z Prusami z pewnością już mieć nie będziemy i dlatego też wydane niedawno zestawienia obopólnych sił zbrojnych nic nie stanowią. Godzi się jednak sprostować zaszłą w tem zestawieniu pomyłkę, jakoby Szwajcaryja miała w szczególności bardzo zdatnych oficerów wyższych, lecz za to w prze-

cięciu nie tylu i nie tak zdolnych oficerów niższych. Otoż właśnie rzecz ma się przeciwnie. Bo i zkądby też mogła Szwajcaryja mieć uzdolnionych oficerów wyższych? Ważniejsze rekapitulacye wojskowe już dawno zniesiono, a przybyli do kraju z powrotem wojskowi dawniejsi zajmują najwięcej już posady komendantów batalionowych! — Po doświadczeniach powziętych przy sposobności ostatniego zaciągu wojskowego, postanowiono zaprowadzić broń ulepszoną, a mianowicie takzwane sztucce prelackie, i zrobiono już z tem początek w kantonie watlandzkim przynajmniej przedłożeniem propozycyi w tym względzie.

Traktowana najnowszemi czasy z w. księstwem badenskiem umowa względem wolnego przesiedlenia się z majątkiem ucierpieć może bardzo uchwaleniem zniesienia przysługujących wyznaniu katolickiemu praw w tej mierze, zwłaszcza ze egzystencya leżących w kantonach zuruckim i turgawskim klasztorów „Rheinau“ i „St. Katharinen-Thal“, które potąd głównie dla tego tolerowano, że większa część ich posiadłości gruntowych znajdowała się w kraju badenskim, może w bliskim już czasie być zagrożona.

W Bernie obradowano nad nową ustawą o ubogich na zasadzie składek dobrowolnych. Wprawdzie przemawiało wielu także i za rozkładem przymusowego i równego na wszystkich podatku dla ubogich, lecz przyjęciu tej propozycyi stanął na przeszkodzie jeden z artykułów konstytucyi z roku 1846. Dla przyspieszenia procedury w procesach cywilnych przedłożono na zgromadzeniu rady wielkiej propozycyę zaprowadzenia instytucyi *cywilnego sądu Przystałych*.

Włochy.

(Konkordat z Wirtembergiem.)

Rzym, 2. marca. Układy względem konkordatu wirtemberskiego postąpiły tak dalece z początkiem roku bieżącego, że można było domyślać się z niejaką pewnością, kiedy pełnomocnik wirtemberski, p. Ow, odjedzie ztąd z powrotem do Sztuttgardy. Tymczasem dopiero przedwczoraj wysłał p. Ow do Sztuttgardy sekretarza swego pana Runzler, z obszernem wyjaśnieniem tej sprawy tak ważnej dla katolickiego kościoła Wirtembergu.

Rosya.

(Akt obejmujący warunki zasadnicze koncesyi pierwszej sieci kolei żelaznych rosyjskich. Ciąg dalszy.)

§. 3. Koncesyonaryusze zobowiązują się rozpocząć roboty w ciągu roku od podpisania aktu koncesyi i prowadzić je tak, aby kolei żelaznych ukończonych było przynajmniej trzysta wiorst w końcu roku trzeciego, najmniej tysiąc wiorst w końcu roku piątego i aby cała sieć najzupełniej ukończona została w ciągu lat dziesięciu, licząc od dnia koncesyi.

Wszystkie roboty wykonywane będą stosownie do wytkniętych ostatecznie linii i planów przez koncesyonaryuszów sporządzonych, a przez dyrektora głównego komunikacyi i robót publicznych zatwierdzonych.

Nasypy i roboty inżynierskie robić się będą wszędzie na dwa pasy kolei; wszelako kompania może na jednej kolei rozpoczynać eksploatacyę, byle ta miała dostateczne bezpieczeństwo i piątej części całej długości linii nie przechodziła; ale rząd może wymagać, jeśli to za potrzebne uzna, aby droga kolei urządzonej była kolejno na każdym z oddziałów kolei żelaznej, którego roczny dochód brutto wynosić będzie 9000 rsr. na wiorstę.

Szerokość drogi żelaznej będzie taka sama jak drogi z Petersburga do Moskwy; do wyjątków upowaznia dyrektor główny komunikacyi i robót publicznych; na spadkach maximum pochylenia wynosić ma ośm tysięcznych, a promień krzywizny minimum trzysta sażeni.

§. 4. Na rękojmię dobrego wykonania linii koncedowanych, koncesyonaryusze zobowiązują się złożyć w ręce rządu Rosyjskiego, tytułem kaucyi, w miarę wypuszczenia akcyj czyli obligacyj, tworzących kapitał spółki i w miesiąc po każdym wypuszczeniu, pięć od sta od kapitału nominalnego pierwszej emisji i pięć od sta od kapitału istotnego z emisji następnych.

Ponieważ pierwsza emisya wynosić ma 75 milionów rsr., to jest 300 milionów franków, kaucya zatem od tej sumy ma być złożona w ciągu miesiąca od wydania aktu koncesyi, czy to w srebrze, czy w biletach skarbowych rosyjskich.

Wszelako część tej kaucyi, odpowiadająca ilości akcyj we Francji wziętej, będzie mogła być zrealizowaną w rentach francuskich.

Spółka koncesyonaryuszów odbierać będzie kaucyę przez siebie złożoną dziesiątymi częściami, w miarę postępu robót, tak, iż gdy ukończy roboty za siedm milionów pięćset tysięcy rubli srebrem, będzie miała zwróconych trzysta siedmdziesiąt pięć tysięcy rubli srebrem z kaucyi.

W żadnym razie kaucya nie będzie mogła być mniejszą, aż do zupełnego ukończenia linii ustąpionych, od trzech milionów rubli srebrem.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Turcyja.

(Drożynna w Smyrnie. — Fregata „Schwarzenberg“. — Rozbicie okrętu St. Andrew.)

Wiadomości z Smyrny są z 27. lutego. Żalą się tam na wielką drożynę żywności, której cena poszła teraz jeszcze bardziej w górę, niż podczas wojny, i w ogóle w czwórnasób tyle wynosi, jak przed dwoma lub trzema laty.

Triest Ztg. donosi: Na mocy otrzymanego rozkazu rozwinęła c. k. fregata „Schwarzenberg“ 23. lutego żagle i opuściła zatokę Smyrneńską. Słychać, że piękny ten okręt popłynie do Neapolu. Inni utrzymują, że się udaje do Pireju, na przyjęcie Jego Mości Króla Bawaryi. W wieczór przed odpłynięciem wyprawił c. k. jenerałny konsul, pan Steindl dla kontradmirała Bourguignon świetny bal, na który były zaproszone wszystkie władze miasta. Nowo zamieszkały gmach konsulatu był ozdobiony w kwitnące mirty, drzewa pomarańczowe i pawilony. Doskonała banda muzyczna fregaty „Schwarzenberg“ zachęcała do rozrywki i tańcu, i jeszcze bardziej znana, ujmująca gościnność gospodyni domu i jej małżonka. Bal trwał prawie aż do rana, dowód, że stan zdrowia jenerałnego konsula, pana Steindl, polepszył się znacznie.

Z Bajrutu donoszą do **Triester Ztg.** pod dniem 12. lutego: Przepyszny angielski paropływ śrubowy „St. Andrew“ o sile 300 koni i 1000 beczkach ciężaru, należący do panów Moss i spółki w Liwerpolu, rozbił się 29. stycznia o dziesiątej godzinie wieczór, o milę od Latakii. Ładunek jego obejmował 3000 pak towarów, powiększej części z Mauzesztru, i 2000 sztab żelaza, i był przeznaczony do Bajrutu, Alexandrety i Alexandryi. Uderzenie o skałę było tak gwałtowne, że okręt natychmiast się roztrzaskał. Załoga ocalała, lecz okręt i ładunek w wartości 100.000 funtów szterlingów przepadły. Prócz tego zatonyły 2 angielskie okręta koło Jaffa, 1 grecki pod St. Jean d'Acree, 1 angielski, 1 belgijski pod Suedie i jeden angielski pod Mersiną.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 12go marca. Ich Mość Cesarstwo przybyli dziś o 3ciej godz. po południu do stolicy, witani najszczerszemi okrzykami radości mieszkańców.

Paryż, 11. marca. Wczoraj wieczór renta 3% 71. 10. — Wczoraj nie było konferencji w sprawie neuenburgskiej. *Constitutionnel* donosi, że sprawa ta jeszcze w ciągu tego tygodnia wzięta będzie pod rozwagę, i spodziewać się należy, że w sposób pomyślny zostanie załatwiona. — *Pays* donosi: Ewakuacja Księstw Nadunajskich rozpoczęła się dnia 27. lutego, a główna kwatery opuści Jasy dnia 15go b. m.

Paryż, 12. marca. Wczoraj wieczór renta 3proc. 71.27 1/2. — *Pays* donosi, że flota admirała Lyons do dnia 15. b. m. opuści Bosphor i odpłynie do Malty. W ciągu ostatniej wojny Rosyanie nie przekroczyli granicy perskiej, ustawili tylko korpus obserwacyjny nad granicą.

Tryest, 11. marca. Jego c. k. Apost. Mość zezwolił raczył żeby na rachunek skarbu wzięto sumę 10.000 złr., którą gmina Gorcyi dać miała na budowę nowego gościńca komunikacyjnego z gościńcem pocztowym do Romano, Najjaśniejszy Pan oraz najfaskawiej rozkazał raczył, żeby niezwłocznie rozpoczęto budowę gościńca z Cervignano nad granicę wenecką.

Mantua, 9go marca. Jego cesarska Mość ulaskawić raczył czterech więźniów w tutejszym domie karnym.

London, 9. marca. Matka Królowy Wiktoryi księżna Kent zachorowała niebezpiecznie. — Paropływ „America“ przywiózł do Liwerpolu wiadomości z Nowego Yorku z 24. lutego. Stany zjednoczone mają za pożyczoną Meksykowi sumę 25 milionów dolarów wziętą w zastaw między morze Tehuantepec. Kongresowi przedłożono wezwanie, by wyprawił posła do Persyi. — Gwałtowny artykuł wychodzącego w Washingtonie dziennika *Union* przeciw wszelkiemu mieszaniu się Anglii w sprawy amerykańskie zrobił wielkie wrażenie, gdyż uważają go za wyraz przyszłej polityki nowego prezydenta Buchanana. — Bil względem telegrafu podmorskiego został przyjęty z umniejszeniem taryfy. — Położenie Walkera ma być bardzo krytyczne.

Wiadomości handlowe.

Kołomyja, 2. marca. Na naszych targach w drugiej połowie zeszłego miesiąca płacono w przecięciu za korzec pszenicy 7r.55kr.; żyta 4r.20kr.; jęczmienia 2r.45kr.; owsa 1r.34kr.; hreczki 3r.36kr.; kukurudzy 4r.9kr.; kartofli 2r. Za cetnar siana 42kr. Sąg drzewa twardego sprzedawano po 6r.36kr., miękkiego po 2r.

52kr. Funt mięsa wołowego kosztował 3 1/5 kr. i garniec okowity 1r.40kr. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 16. marca	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	41	4	44
Dukat cesarski	4	44	4	47
Półimperyal zł. rosyjski	8	15	8	18
Rubel srebrny rosyjski	1	36	1	36 1/2
Talar pruski	1	31	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka	1	11	1	12
Galic. listy zastawne za 100 złr.	82	18	82	45
Galic. obligacje indemnizacyjne	78	20	78	51
5% Pożyczka narodowa	84	45	85	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 16. marca.	złr.		kr.	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	82	30	—	—
„ przedał „ „ 100 po	—	—	—	—
„ dawał „ „ za 100	—	—	—	—
„ żądał „ „ za 100	83	—	—	—
Wartość kuponu od 100 złr.	—	50	—	—

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16. marca.
Oblig. długa państwa 5% 83 1/2; 4 1/2 74 5/8; 4% 66 1/4; 4% z r. 1850 —; 3% —; 2 1/2% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 135 5/8. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcje bank. 102 1/2. Akcje kolei półn. 226 1/2. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 578. Lloyd 427 1/2. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. 592 1/2 złr.
Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 104 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 103 2 m. Hamburg 76 5/8 2 m. Liworna 104 5/8 l. 2 m. Londyn 10—7 1/2 2 m. Medyolan 103 1/4. Marsylia 120 1/4. Paryż 120 3/4. Bukareszt —. Konstantynopol 268. Smyrna 453 1/2. Agio duk. ces. 7 1/8. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 79 5/8. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 109 5/8. Pożyczka narodowa 85 1/2. C. k. austr. akcje skarh. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcje c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 276 3/4. Hypotekar. listy zastawne —. Akcje zachodniej kolei żelaznej 205 5/8.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. marca.

Hr. Borkowski Alfred, z Korolówki. — PP. Gniewosz Józef, z Sanoka. — Kriegshaber Ferdynand, z Siemianówki. — Olszewski Tyburcyusz, z Milatycz. — Osmiałowski Szymon, z Janczyna. — Stanek Józef, z Wiszenki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. marca.

PP. Gorecki Alexander, do Wędrzicza. — Gniewosz Józef, do Borek.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. i 15. marca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	322.78	— 3.7°	94.4	południowy	mier. śnieg
2. god. popoł.	324.03	— 1.6°	89.6	„	„ pochmurno
10. god. wiecz.	325.30	— 2.5°	91.3	„	„ „)

Wysokość śniegu 40°.

*) Nadzwyczajny śnieg, który spadł w ostatnich dniach zaczął padać dnia 9. b. m. wieczór i padał nieustannie do 14. przed południem. W miejscach zasłoniętych od wiatru wynosiła wysokość śniegu 2 stopy 3 cale a ilość wody 2.75 cali miary paryskiej. W miejscach niezasłoniętych od wiatru wysokość śnieżnych zamieci była w przecięciu trzy razy większa niż w miejscach ochronionych.

6. god. zrana	326.80	— 4.70°	84.3	połud.-wsch.	sl.	jasno
2. god. popoł.	326.60	+ 1.20°	89.9	„	„	„
10. god. wiecz.	325.80	— 3.50°	86.4	„	„	„

T E A T R.

Dziś: Na korzyść p. A. Roll, przedst. niem.: „Sampiero.“

KRONIKA.

Zakład tutejszy Ubogich otrzymał od W. Pawła Jełowickiego tytułem wieczystego funduszu sumę 300r. z obowiązaniem by z procentu od tej kwoty, a) 1r. obracany był corok d. 7. kwietnia na mszę za duszę zmarłej Anastazyi z hr. Tarnowskich Jełowickiej małżonki donatora; b) 4r. rozdawane były jałmużną między 12 w domu ubogich zostających lwowskich osadników, z obowiązkiem ażeby odwiedzali i modlili się na grobie za duszę Anastazyi Jełowickiej; c) a zaś pozostającą dalszą kwotę z procentu przekazaną ma Zakład ażeby w dobrym stanie utrzymywał pomnik Anastazyi Jełowickiej wystawiony na cmentarzu Łyczakowskim. Zakład dopełniając woli szlachetnego dobroczyńcy włożył sumę darowaną na zakupienie 4 obligacji indemnizacyjnych w nominalnej wartości 400r., od których procent 20r. obrócił według postanowienia na kościół, na ubogich i na utrzymanie grobowcu, a w wdzięcznej pamięci szczerobliwej łaski na zakład postanowił po wieczne czasy wypełniać przyjęty obowiązek.

— Według ostatniego obliczenia ludność Wiednia w obrębie rogatek wy-

nosi 473.000 dusz. W r. 1846 wynosiła 408.000, w r. 1850 440.000. Wzrost ten ludności najwidoczniejszy jest po przedmieściach, z których kilka wzmogły się w liczbę mieszkańców w ostatnich latach, w samem zaś mieście liczba mieszkańców zmniejszyła się nawet w ostatnich czasach a to dla rozszerzenia się sklepów i kupieckich składów biur i różnych zakładów publicznych i prywatnych, jak niemniej dla tego iż w ostatnich latach pomieszkania w samem mieście niezmiernie podrożały.

— Nestor artystów dramatycznych w teatrze c. k. burgu p. Anschütz obchodzić będzie w miesiącu wrześniu pięćdziesięcioletni jubileusz swego zawodu artystycznego.

— W pożarze wielkiego browaru Waldschlösschen pod Dreznem ocalono 60.000 wiader piwa. W ogóle miano wyrobić w ciągu zimy 92.000 wiader. Zakład ten olbrzymi na akcje prowadzony przyniósł w zeszłym roku akcyonaryuszom 22% czystego zysku, nie licząc w to pewnej sumy przeznaczanej na nowe zabudowania.